

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 190g/2018

privind excepția de neconstituționalitate a punctului 71 din Regulamentul
privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a
transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise

CHIȘINĂU

10 decembrie 2018

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Mihai POALELUNGI, *președinte*,
dlui Aurel BĂIEȘU,
dlui Igor DOLEA,
dlui Victor POPA,
dlui Veaceslav ZAPOROJAN, *judecători*,
cu participarea dlui Vasili Oprea, *grefier*,

Având în vedere sesizarea depusă pe 4 decembrie 2018,
Înregistrată la aceeași dată,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând pe 10 decembrie 2018 în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află excepția de neconstituționalitate a punctului 71 din Regulamentul privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni care depășesc limitele admise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 1 octombrie 2007, ridicată de către dl avocat Viorel Chetrușca, în dosarul nr. 3-356/18, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Excepția de neconstituționalitate a fost depusă la Curtea Constituțională pe 4 decembrie 2018 de către dna judecător Alina Brăgaru din cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul central, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe 19 aprilie 2018, dl inspector Sergiu Spătărel a întocmit un proces-verbal în privința dlui Iosif Creangă, aplicându-i o amendă în sumă de 300 lei, în baza articolului 200 alin. (1) din Codul contravențional, pentru încălcarea regulilor privind efectuarea transportului de încărcături de mare gabarit sau supragrele și pentru faptul depășirii sarcinii pe osia ordinară a mijlocului de transport auto. Amenda a fost platită pe 21 aprilie 2018.

4. La aceeași dată, în baza procesului-verbal privind controlul sarcinii pe osie, dl Iosif Creangă a fost obligat la plata unei taxe în sumă de 5550,70 lei. Taxa în discuție a fost aplicată în baza articolului 351 din Codul fiscal și a pct. 71 din Regulamentul privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni care depășesc limitele admise.

5. Pe 8 august 2018, dl Iosif Creangă s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Naționale Transport Auto, intervenient accesoriu fiind Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat anularea procesului-verbal privind controlul sarcinii pe osie.

6. În cadrul ședinței de judecată, dl avocat Viorel Chetrușca, reprezentant al reclamantului, a invocat neconstituționalitatea punctului 71 din Regulamentul privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise. Această normă stabilește sancțiunea pentru conducătorii de autovehicule care se deplasează pe drumurile publice în lipsa unei autorizații speciale de transport sau care se deplasează cu autovehicule ale căror caracteristici nu coincid cu cele prevăzute în autorizație.

7. Prin încheierea din 12 noiembrie 2018, Judecătoria Chișinău, sediul central, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a dispus trimiterea sesizării la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

8. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului, sunt garantate.

[...]”

9. Prevederile relevante ale Codului contravențional, adoptat prin Legea nr. 218 din 24 octombrie 2008, sunt următoarele:

Articolul 200

Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele

„(1) **Încălcarea regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele cu vehicule** se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități

convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

[...]”

10. Prevederile relevante ale Regulamentului privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 1 octombrie 2007, sunt următoarele:

„1. Regulamentul cu privire la autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise (în continuare - Regulament) stabilește modalitatea autorizării, controlului și efectuării pe drumurile publice a transporturilor având masa totală, sarcina masică pe osie și/sau dimensiunile depășite peste limitele admise.

2. Scopul principal al prezentului Regulament este realizarea unui sistem eficient de reglementare și supraveghere administrativă a transporturilor cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise.

[...]

71. Dacă în urma verificărilor pe drumuri se depistează convoaie cu greutate și/sau dimensiune ce depășesc limitele admise **fără autorizații speciale de transport sau dacă masa totală, sarcina totală a masei pe osie sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizație, precum și parcurgerea unui tronson ce nu este prevăzut în autorizația specială de transport**, în afara amenzii prevăzute de Codul contravențional nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, **se aplică și tariful dublu al taxei stabilite pentru depășirile de greutate și/sau dimensiune la eliberarea autorizațiilor speciale de transport**, conform Titlului IX al Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, iar administratorul drumului poate solicita încasarea prejudiciului cauzat drumului, conform Codului civil al Republicii Moldova.”

[Pct.71 modificat prin Hotărârea Guvernului nr. 979 din 19 octombrie 2010, în vigoare din 26 octombrie 2010]

11. Prevederile relevante ale Codului fiscal, adoptat prin Legea nr. 1163 din 24 aprilie 1997, sunt următoarele:

Articolul 351 Cotele impunerii

(1) Taxa pentru autovehiculele înmatriculate și neînmatriculate în Republica Moldova a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise se achită conform cotelor stabilite în anexa nr.3 la prezentul titlu.

[Alin. (2) al articolului 351 a fost abrogat prin Legea nr. 48 din 26 martie 2011, în vigoare din 4 aprilie 2011]

(3) În cazul în care și masa totală, și sarcina masică pe axă, și dimensiunile depășesc limitele admise, taxa se constituie din suma taxelor calculate pentru fiecare indice în parte.

(4) Cotele stabilite ale taxei se dublează pentru autovehiculele a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise dacă aceste autovehicule circulă fără autorizație specială sau dacă masa totală,

sarcina masică pe axă sau dimensiunile lor nu coincid cu cele indicate în autorizație.

[Art. 351 a fost completat prin Legea nr. 48 din 26 martie 2011, în vigoare din 4 aprilie 2011.]

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

12. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul susține că prevederile punctului 71 din Regulamentul privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise permit sancționarea dublă a persoanei pentru încălcarea regulilor privind transportul de greutate care depășesc limitele admise.

13. Autorul excepției afirmă că prevederile cuprinse la articolul 200 alin. (1) din Codul contravențional și cele ale punctului 71 din Regulamentul menționat incriminează aceeași faptă. Astfel, fiind în prezența elementului *idem*, autorul excepției consideră că în circumstanțele descrise în litigiul principal există o dublă sancționare pentru una și aceeași faptă. În continuare, autorul excepției menționează că ambele forme de răspundere au o natură penală, în sensul autonom al acestei noțiuni. Spre finalul argumentelor sale privind încălcarea principiului *ne bis in idem*, autorul excepției face trimitere la jurisprudența Curții Europene și a Curții Constituționale, în care s-a subliniat importanța respectării principiului în discuție.

14. Autorul excepției consideră că prevederile contestate sunt contrare dispozițiilor articolelor 21 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității hotărârilor Guvernului, în prezenta cauză a Regulamentului privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de către dl avocat Viorel Chetrușca în dosarul nr. 3-356/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie punctul 71 din Regulamentul menționat *supra*, normă care reglementează taxa aplicabilă pentru conducătorii de autovehicule care transportă încărcături de mare gabarit sau supragrele sau care se deplasează cu autovehicule ale căror caracteristici nu coincid cu cele prevăzute în autorizație.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia pune în discuție o posibilă ingerință în articolul 21 din Constituție. Acesta invocă încălcarea principiului *ne bis in idem*, care interzice dubla sancționare a aceleiași fapte. În acest sens, având în vedere argumentele autorului excepției și ținând cont de faptul că materia principiului *ne bis in idem* este una complexă, Curtea consideră necesar ca examinarea prezentei excepții de neconstituționalitate să înceapă prin trecerea în revistă a jurisprudenței sale în materie.

20. În jurisprudența sa, Curtea a subliniat că principiul *ne bis in idem* reprezintă unul dintre fundamentele statului de drept. Ea a menționat că rațiunea acestui principiu constă în asigurarea securității juridice, garantându-se faptul că, odată ce o persoană a fost anchetată și, după caz, sancționată, aceasta trebuie să aibă certitudinea că nu va fi anchetată și/sau sancționată din nou pentru aceeași faptă. Cu anumite excepții, dacă aceasta este achitată, ea nu trebuie cercetată în proceduri ulterioare pentru aceeași faptă (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 26 din 23 noiembrie 2010).

21. Curtea observă că principiul *ne bis in idem* este aplicabil și în materie de contravenții și de încălcări ale legislației fiscale, inclusiv în cazul cumulării acestor două tipuri de răspunderi. În jurisprudența Curții Europene în care s-a precizat câmpul de aplicare al principiului *ne bis in idem* s-a menționat că articolul 4 § 1 din Protocolul nr. 7 la Convenție nu interzice dubla sancționare a persoanei în baza dreptului administrativ și a dreptului penal, în măsura în care statul reclamat poate demonstra în mod convingător că cele două seturi de proceduri sunt „suficient de strâns legate din punct de vedere substanțial și temporal” (a se vedea, în acest sens, *A și B v. Norvegia*, 15 noiembrie 2016, § 134; și *Johannesson și alții v. Islanda*, 18 mai 2017, § 49).

22. Pentru a se stabili dacă există o legătură materială suficient de strânsă între procedurile penale și cele administrative de sancționare, trebuie să se aibă în vedere în special următoarele criterii: (i) obiectivele complementare ale procedurilor și relația lor cu diversele aspecte ale actului prejudiciabil săvârșit. Importanța complementarității și a coerenței crește pe măsură ce sancțiunile aplicate în procedura administrativă se îndepărtează de „nucleul dur al dreptului penal” și viceversa; (ii) cumulul procedurilor, atât din punct de vedere juridic, cât și practic, atunci când acesta reprezintă o consecință previzibilă a aceluiași comportament reprimat; (iii) complementaritatea în etapa de instrumentare a procedurilor, pentru a se evita, atunci când este posibil, repetițiile privind strângerea și examinarea elementelor de probă, ca urmare a interacțiunii dintre diverse autorități, astfel încât constatarea situației de fapt realizată în una dintre proceduri să poată fi preluată în cealaltă; (iv) calculul și luarea în considerare a sancțiunii impuse în prima procedură la momentul aplicării sancțiunii din cea de-a doua procedură, astfel încât aceasta să nu implice o sarcină excesivă pentru persoana în discuție, fiind indicat să existe o procedură de compensare

pentru evitarea unui asemenea risc (a se vedea, în acest sens, *A și B v. Norvegia*, citată *supra*, § 132).

23. În primul rând, cu privire la legătura substanțială, Curtea observă că în timp ce articolul 200 alin. (1) din Codul contravențional incriminează fapta de încălcare a regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele, punctul 71 din Regulamentul menționat *supra* sancționează (i) lipsa autorizației speciale de transport, (ii) transportul unor mărfuri ale căror dimensiuni nu coincid cu cele indicate în autorizație și (iii) parcurgerea unui tronson care nu este prevăzut în autorizația specială de transport. Consecințele încălcării acestor prevederi sunt previzibile pentru destinatarii normelor.

24. Cu privire la strângerea probelor și la autoritatea abilitată cu competența examinării acestor fapte, care reprezintă factori importanți în evaluarea legăturii substanțiale, Curtea constată că persoana acuzată de comiterea încălcării regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele are acces liber la documentele colectate și la materialele dosarului (a se vedea articolul 384 alin. (2) lit. h) din Codul contravențional). Mai mult, răspunderea sa în baza prevederilor menționate *supra* este examinată de o singură autoritate în cadrul unei proceduri unice (a se vedea articolul 407 din Codul contravențional).

25. În al doilea rând, cu privire la legătura temporală, care trebuie să fie destul de strânsă pentru a proteja persoana în fața incertitudinii și a tergiversării, Curtea observă că durata generală a celor două seturi de proceduri este una relativ scurtă. Din materialele existente în dosarul cauzei, Curtea observă că procedurile au demarat și au încetat în același timp, fapt care permite să se rețină respectarea exigenței legăturii temporale suficient de strânse în cazul sancționării faptei de încălcare a regulilor traficului de încărcături de mare gabarit sau supragrele (a se vedea, *a contrario*, *Johannesson și alții v. Islanda*, 18 mai 2017, § 54). Așadar, având în vedere aceste considerente, Curtea constată caracterul nefondat al criticii autorului excepției privind pretinsa încălcare a principiului *ne bis in idem*, protejat de articolul 21 din Constituție.

26. Pe de altă parte, cu privire la incidența articolului 23 din Constituție, care garantează posibilitatea fiecărei persoane de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle, Curtea constată că autorul nu a motivat incidența acestuia, limitându-se la simpla sa invocare.

27. Astfel, având în vedere cele menționate, Curtea constată că sesizarea este inadmisibilă.

Din aceste motive, în baza articolului 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și a articolelor 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă sesizarea* privind excepția de neconstituționalitate a punctului 71 din Regulamentul privind autorizarea, controlul și efectuarea pe drumurile publice a transportului cu greutate și/sau dimensiuni ce depășesc limitele admise, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1073 din 1 octombrie 2007, ridicată de către dl avocat Viorel Chetrușca în dosarul nr. 3-356/2018, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Președinte
POALELUNGI

Mihai

Chișinău, 10 decembrie 2018
DCC nr. 157
Dosarul nr. 190g/2018